

Vállalkozások fejlesztési tervei

A 2014-2020-as fejlesztési időszak konkrét pályázati konstrukcióinak kialakítása előtt célszerű felmérni a vállalkozások fejlesztési terveit, a tervezett forrásbevonási terveket és a beruházások tervezett nagyságát. Az előző fejezetben bemutatott kérdőíves felméréssel párhuzamosan éppen ennek a kérdésnek a megválaszolására készült egy másik adatfelvétel. A vállalkozások fejlesztési terveire rákérdező online kérdőíves megkeresésre 923 vállalkozás válaszolt.

A felmérés szerint a megkeresett vállalkozások 70 százaléka tervez valamilyen fejlesztést az elkövetkező két évben. Méretkategóriák alapján szignifikáns eltérések nem fedezhetők fel az alacsony elemszámú mintában, de jellemzően a mikro vállalkozások körében figyelhető meg alacsonyabb fejlesztési hajlandóság (64%), míg kis- közepes méretű vállalkozásoknál ennél magasabb a beruházást tervezők aránya (80%). Ágazat és régiók alapján nincsenek statisztikailag igazolható eltérések.

A vállalkozások különböző csoportjai szerint vizsgálva a fiatal vállalkozásoknál¹ a legmagasabb (82%) de a családi vállalkozásoknál² (72%) és a női vállalkozásoknál³ (73%) is az átlagnál magasabb a két éven belül fejlesztést tervező cégek aránya.

Akik korábban már vettek részt uniós forrásokból finanszírozott pályázaton (akár nyertek, akár nem), nagyobb eséllyel terveznek újabb fejlesztéseket – bár az eltérés itt sem tekinthető jelentősnek. Míg a pályázatos tapasztalattal rendelkező vállalkozások közel 80 százaléka készül fejlesztésre az elkövetkező két évben, addig az ilyen múlttal nem rendelkezőknek mindössze 66 százaléka.

A vállalkozások körében még mindig a gépbszerzés és ingatlanfejlesztés a legnépszerűbb beruházási cél. Ezt követik az informatikai fejlesztések, míg az üzleti folyamatok fejlesztése és a nemzetközi piacra jutás csak kevés vállalkozás terveiben szerepel. A válaszadó vállalkozások 66 százaléka tervez gépbszerzést vagy ingatlanfejlesztést, míg nemzetközi piacra lépés előkészítésében alig 20 százalékuk gondolkodik.

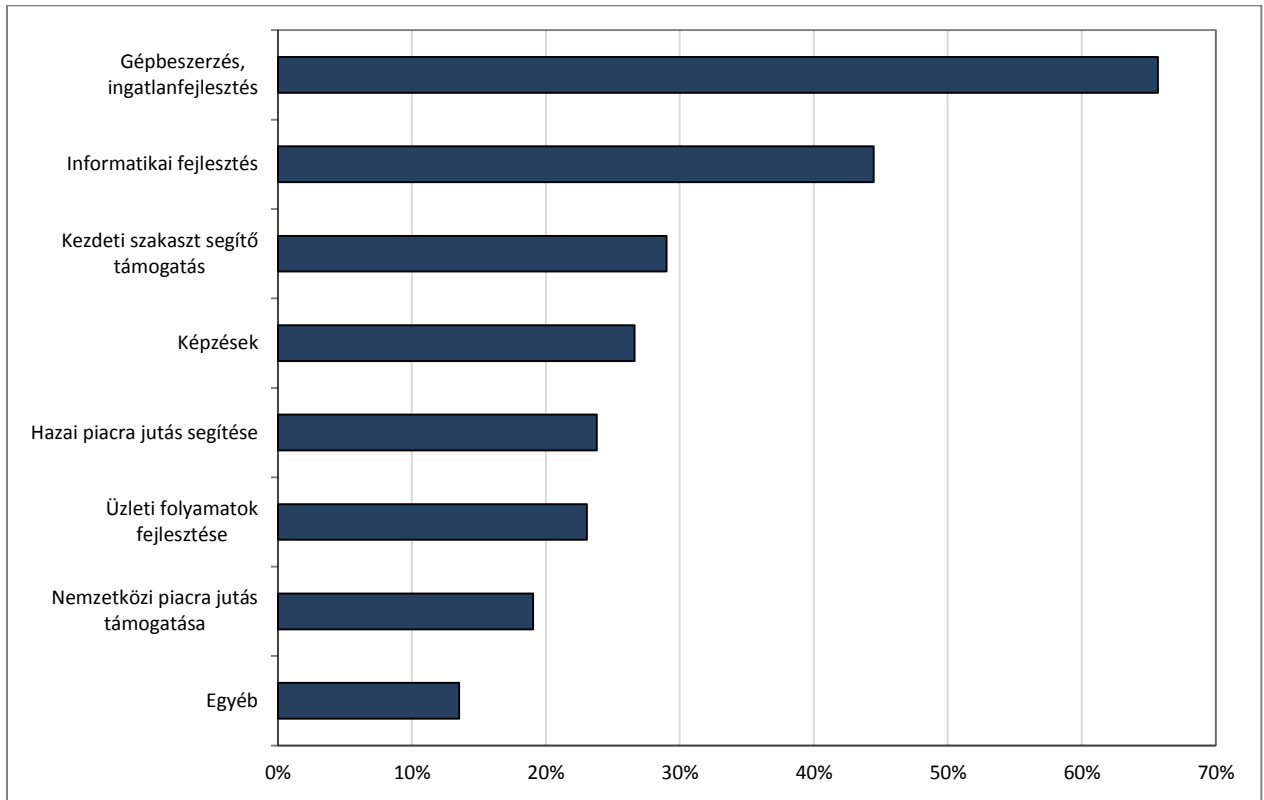
---

¹ A tulajdonos és/vagy cégvezető 40 év alatti.

² A tulajdonos mellett legalább még egy családtag részt vesz a vállalkozás irányításában, valamint a család többségi tulajdonos a vállalkozásban (nyílt részvénytársaságnál 25%-nál nagyobb a részesedés)

³ A vállalkozásra igaz az alábbi állítások bármelyike: „A vállalkozás tőkéjének legalább 51%-a nő, vagy nő(k) által tulajdonolt és az ügyvezetést nő látja el” vagy „A vállalkozásban van olyan női vezető, aki ügyvezetőként, pénzügyi és/vagy stratégiai döntéshozóként döntő befolyással bír a cég üzletmenetére és részt vesz a kockázatvállalásban”.

2.27 ÁBRA: TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGOSZLÁSA

Forrás: kérdőíves felmérés

A vállalkozások jellemzően 10 millió alatti fejlesztéseket terveznek, magasabb költségvetéssel a gép- és eszközbeszerzésnél illetve ingatlanfejlesztésnél számolnak. 50 millió forint feletti fejlesztési tervek elvétve jelentek meg a válaszokban, azok is jellemzően a gép- és ingatlanfejlesztéseknél.

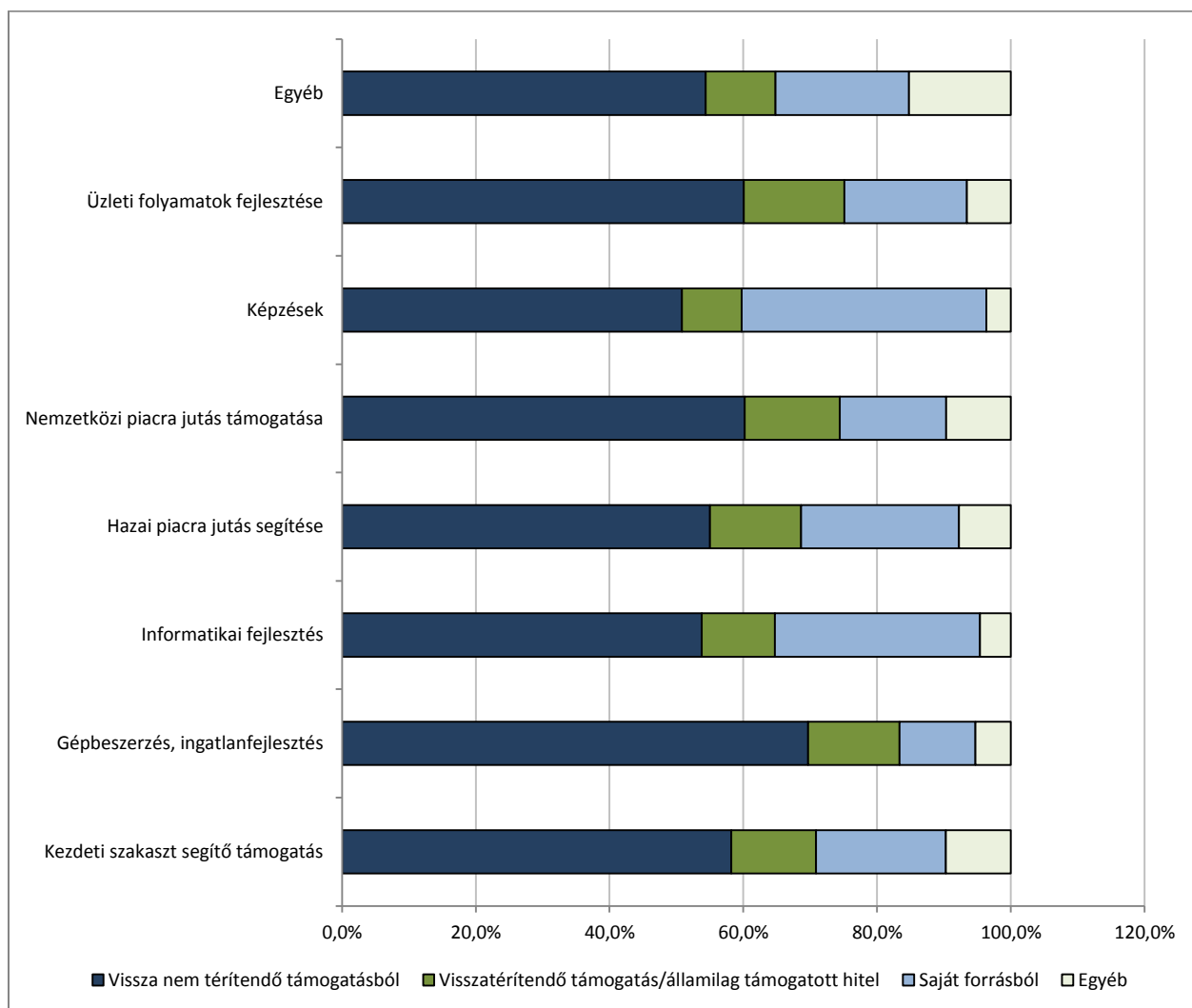
2.71. TÁBLÁZAT: TERVEZETT FEJLESZTÉSEK A PROJEKTEK MÉRETE SZERINT (VÁLASZOK AZ ADOTT TEVÉKENYSÉG SZÁZALÉKÁBAN)

	1 - 9,99 millió Ft	10 - 19,99 millió Ft	20 - 49,99 millió Ft	50 - 99,99 millió Ft	100 millió Ft felett
vállalkozás elindítását segítő támogatásra	58,2%	21,6%	10,3%	2,6%	6,2%
termékeim, szolgáltatásaim fejlesztése érdekében gépek, berendezések beszerzéséhez, ingatlanfejlesztéshez, bővítéshez kapcsolódó támogatásra	41,5%	23,9%	15,9%	8,5%	9,0%
informatikai fejlesztésre (szoftver, hardver)	81,5%	10,7%	3,7%	2,6%	0,8%
hazai piacra jutást, piacszerzést segítő tevékenységek támogatására	70,5%	16,9%	6,8%	4,3%	1,0%
nemzetközi piacra jutást segítő támogatásra	54,9%	21,1%	12,6%	6,9%	3,4%
vezetők, munkavállalók képzéseinek finanszírozására	77,1%	13,1%	7,2%	1,3%	0,8%
üzleti folyamatok fejlesztéséhez (tanácsadás igénybevétele, vállalat irányítási rendszer bevezetése, minőségi biztosítási rendszer bevezetése) kapcsolódó támogatásra	72,1%	17,7%	6,5%	1,4%	1,4%
egyéb	58,0%	21,3%	9,8%	3,4%	6,3%

Forrás: kérdőíves felmérés

A fejlesztéseket vissza nem térítendő támogatásból fedezné a legtöbb vállalkozás. A különböző területeken tervezett fejlesztéseknek jellemzően 50-60 százalékát vissza nem térítendő forrásból szeretnék a vállalkozások finanszírozni. Az alábbi ábrából is jól látható, hogy jellemzően gépbeszerzésre és ingatlanfejlesztésre szeretnének vissza nem térítendő támogatásokat kapni, míg a képzéseket, informatikai fejlesztéseket többen saját erőből is megoldanák.

2.26 ÁBRA: TERVEZETT FEJLESZTÉSEK FORRÁS-SZERKEZETE (VÁLASZADÓ VÁLLALKOZÁSOK ÖSSZETÉTELE ASZERINT, HOGY A TERVEZETT FEJLESZTÉST MILYEN FORRÁSBÓL KÍVÁNJA VÉGREHAJTANI)

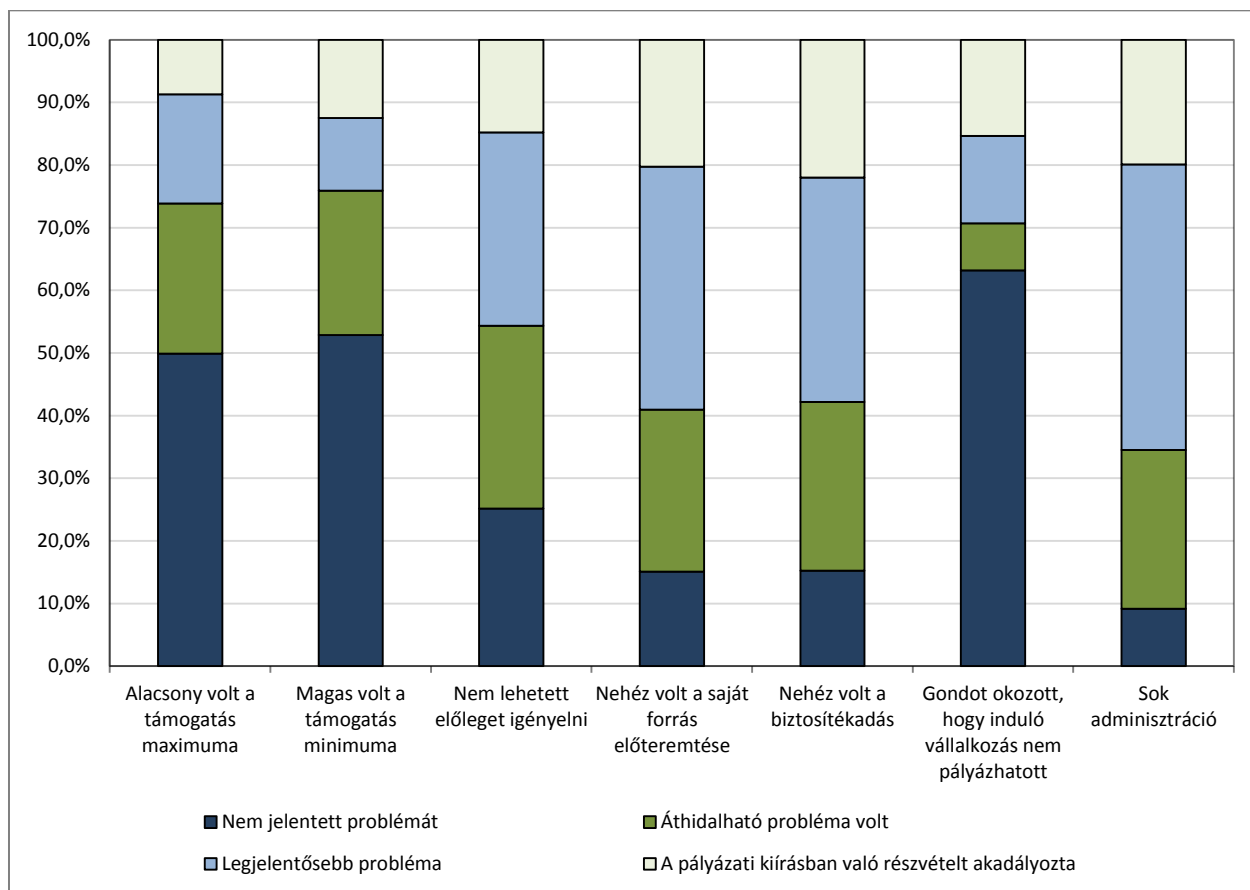

Forrás: kérdőíves felmérés

A következő hét éves fejlesztési időszakban vállalkozásoknak nyújtandó források fókuszálása mellett fontos az eljárásrendben felbukkanó korlátozó vagy akadályozó tényezők feltérképezése is. A kérdőíven arra kértük a vállalkozókat, hogy értékeljék, mi vagy mely tényezők együttesen okoztak nehézséget a korábbi pályázataiknál. A válaszok alapján látható, hogy a korábban pályázó válaszadók legnagyobb részének az adminisztráció jelentett problémát (91%). A felkínált lehetőségek közül a válaszadók a kezdő vállalkozásokkal szemben állított belépési korlátot (legalább két lezárt üzleti évvel tudtak pályázni a vállalkozások) és az elnyerhető támogatási összeg alsó és felső határára megállapított feltételt tartották legkevésbé „problémásnak”.

A saját forrás előteremtésére és a támogatás kifizetésének feltételéül szabott biztosítékadási kötelezettséget viszont a válaszadók legnagyobb része említette olyan feltételnek ami már a pályázat megvalósítását vagy a pályázati kiírásban való részvételt akadályozta.

2.27 ÁBRA: A PÁLYÁZATI FORRÁSOK MEGSZERZÉSÉVEL KAPCSOLATOS NEHÉZSÉGEK

Forrás: kérdőíves felmérés

A kérdőívben egyéb szöveges javaslatokat is tehettek a vállalkozások a pályázati rendszer kialakítására. Több válaszadó kifejtette, hogy egyszerűbb pályázati rendszert szeretnének, rövidebb átfutási idővel, kevesebb adminisztrációval. A jövőben örömmel vennének áttekinthető tájékoztatásokat a megjelenő kiírásokról, azok ütemezését szerencsésnek tartanák, ha már évekre előre kiszámíthatóan láthatnák. Számos válaszadó megjegyezte, hogy már a pályázat előkészítésével is jelentős költségeik támadnak, amit viszont - mivel megkezdett beruházás nem támogatható – nem elszámolhatóak a pályázat keretében.

A pályázóknak tehát az adminisztratív terhek sok nehézséget jelentettek, az egyik legjelentősebb problémának tartják, de a pályázat tényleges megvalósítását jobban veszélyeztette a saját forrás előteremtése vagy a biztosítékkadási kötelezettségnek való megfelelés.